

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO

SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 4 W ANDRYCHOWIE

W ROKU SZKOLNYM 2019/2020

Program obejmuje ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym, ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów postaw i kompetencji (personalnych i społecznych) warunkujących świadome i odpowiedzialne podjęcie decyzji edukacyjno-zawodowych.

1. CELE OGÓLNE

Celem orientacji zawodowej w klasach I –III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV –VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i pro aktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII –VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

1. TREŚCI PROGRAMOWE

1. Poznawanie własnych zasobów, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.

2. Świat zawodów i rynek pracy, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całościowego poradnictwa kariery.

1. CELE SZCZEGÓŁOWE

Cele orientacji zawodowej w klasach I-III:

1.Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;

2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;

2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;

2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;

2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;

3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;

3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń:

4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Cele orientacji zawodowej w klasach IV-VI:

1. Poznanie własnych zasobów

Uczeń:

1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;

1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;

1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;

1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;

2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;

2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;

2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;

2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;

3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;

3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Cele orientacji zawodowej w klasach VII-VIII:

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;

1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);

1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;

1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;

1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;

1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;

2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;

2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;

2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;

2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;

2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;

2.7 dokonuje autoprezentacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

- a. 3.4. planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

1. GRUPA DOCELOWA I OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ PROGRAMU

Programem objęci są uczniowie klas I-VIII szkoły podstawowej. W realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są: dyrektor, doradca zawodowy, pedagog, psycholog, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej), nauczyciele wychowawcy w świetlicy szkolnej, nauczyciele biblioteki.

1. METODY I FORMY PRACY DORADCZEJ (OKREŚLONE W WSDZ)

Metody pracy doradczej:

- Metody aktywizujące (burza mózgów, giełda pomysłów, mapy myślowe)
- Drama – krótkie scenki i inscenizacje, odgrywanie ról
- Testy, kwestionariusze, ankiety, wywiad
- Metody plastyczne – kolaże, plakaty, mapy pojęciowe

- Metody audiowizualne - wykorzystanie Internetu jako narzędzi zdobywania informacji (programy i prezentacje multimedialne, filmy edukacyjne i zawodoznawcze) oraz dzielenia się zdobytą wiedzą (opracowywanie informacji edukacyjno-zawodowej na szkolną stronę internetową)
- Gry i zabawy
- Trening komunikacji i zachowań społecznych: rozmowy, mini-wykłady, pogadanki, dyskusje z uczniami
- Szkolna gazetka zawodoznawcza
- Informacje na stronie internetowej szkoły

Formy pracy doradczej:

- Indywidualne rozmowy z doradcą zawodowym na terenie szkoły
  - Praca w grupach w ramach ramowego planu nauczania
  - Spotkania z przedstawicielami lokalnych instytucji i urzędów
-
- Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, w tym z rodzicami i absolwentami
  - Wycieczki do lokalnych firm, przedsiębiorstw i zakładów pracy
  - Udział w dniach otwartych lokalnych szkół ponadpodstawowych
  - Udział w targach edukacyjnych, targach pracy i konkursach zawodoznawczych
  - Realizacja projektów dotyczących edukacji zawodowej

1. TEMATYKA ZAJĘĆ REALIZOWANYCH Z WYCHOWAWCĄ

Propozycje tematów zajęć orientacji zawodowej w klasach I-III:

1. Zawody w mojej rodzinie.
2. Kim zostanę, gdy dorosnę?
3. Lubię to! – moje zainteresowania.
4. Mój typowy dzień.
5. Mój talent.

Propozycje tematów zajęć orientacji zawodowej w klasach IV-VI:

1. Jak radzić sobie z presją rówieśniczą?
2. Sposoby spędzania wolnego czasu.
3. Wartości w moim życiu.
4. Na czym polega sukces zawodowy?
5. Jak budować relacje w grupie?

Propozycje tematów zajęć z zakresu doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII:

1. Jak radzić sobie ze stresem przed klasówką/egzaminem?
2. Sztuka podejmowania dobrych decyzji.
3. Moje rola w życiu szkoły.
4. Wzmacnianie poczucia własnej wartości.
5. Czy do końca znam swoją osobowość?

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

DZIAŁANIA

**TERMIN
REALIZACJI**

**OSOBY
ODPOWIEDZIALNE**

Zaopiniowanie Programu realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego	wrzesień 2019 r.	dyrektor szkoły rada pedagogiczna
Przeprowadzenie cyklu 10 zajęć doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII	od września 2019 r.	doradca zawodowy
Przeprowadzenie lekcji wychowawczych w klasach IV-VIII i zajęć ew w klasach I-III w ramach realizacji treści programowych doradztwa zawodowego (2 scenariusze w poziomach klas)	cały rok szkolny	wychowawcy klas I-VIII
Realizacja treści programowych DZ na lekcjach przedmiotowych	cały rok szkolny	nauczyciele przedmiotów
Organizowanie konkursów, olimpiad, zawodów sportowych, imprez szkolnych wspierających rozwijanie zainteresowań i talentów uczniów	cały rok szkolny	wychowawcy nauczyciele
Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych	cały rok szkolny	doradca zawodowy we współpracy z nauczycielami biblioteki
Organizowanie spotkań z przedstawicielami służb mundurowych	cały rok szkolny	psycholog szkolny wychowawcy klas
Udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom	wg potrzeb	doradca zawodowy wychowawcy psycholog szkolny

		pedagog
Wspieranie nauczycieli w działaniach doradczych poprzez udostępnianie im informacji i materiałów do pracy z uczniami	cały rok szkolny	doradca zawodowy we współpracy z pedagogiem szkolnym
Wspieranie rodziców poprzez organizowanie spotkań szkoleniowo-informacyjnych	w czasie roku szkolnego	doradca zawodowy pedagog szkolny
Współpraca z instytucjami wspierającymi działania szkolnego doradcy zawodowego	cały rok szkolny	doradca zawodowy
Organizowanie spotkań z pracodawcami, przedstawicielami lokalnych firm, przedsiębiorstw i zakładów pracy	cały rok szkolny	doradca zawodowy
Koordynowanie projektu <i>Otwarta Firma</i> , realizowanego w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości (18-24.11.2019 r.)	wrzesień-grudzień 2019 r.	doradca zawodowy
Koordynowanie udziału szkoły w targach edukacyjnych i targach pracy	wg harmonogramu	doradca zawodowy

Włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, w działania wspierające proces doradczy	cały rok szkolny	wychowawcy nauczyciele przedmiotów
Koordynowanie udziału uczniów w dniach otwartych lokalnych szkół ponadpodstawowych	wg wytycznych szkół ponadpodstawowych	doradca zawodowy
Realizacja projektów i konkursów dotyczących edukacji zawodowej	wg harmonogramu	doradca zawodowy
Zorganizowanie wyjazdu uczniów klas VII na <i>Festiwal Zawodów</i>	wg harmonogramu	doradca zawodowy
Opracowywanie informacji edukacyjno-zawodowej na szkolną stronę internetową	cały rok szkolny	doradca zawodowy
Prowadzenie szkolnej gazetki zawodoznawczej	cały rok szkolny	doradca zawodowy

Harmonogram może ulec modyfikacji.

Opracowała:

mgr Kinga Wójcik